

Stap voor stap naar schooleigen normen

Een handreiking voor het bepalen van
ambitieuze en realistische schoolnormen

Hoe weet je of je het maximale uit je leerlingen hebt gehaald? En of het onderwijs op je school echt uitdagend is? Deze handreiking helpt je hiervoor eigen ambitieuze en realistische schoolnormen te bepalen met behulp van de referentieniveaus voor lezen, taalverzorging en rekenen. Zo kun je de leerresultaten op je school afzetten tegen je eigen ambities en waar nodig tijdig bijsturen.

Hoe het werkt

Door de stappen in deze handreiking te doorlopen, stel je eigen normen vast die passen bij je leerlingpopulatie. Dat doe je door te bepalen welk percentage leerlingen het niveau 2F/1S zou moeten halen, het hogere streefniveau van de [referentieniveaus](#) ↗

Op de volgende pagina's leggen we uit hoe je onderstaande stappen kunt doorlopen. Ook is er ruimte om in te vullen wat dit voor je eigen school betekent.

De stappen zijn:

1. Ga na wat de schoolweging van jouw school is
2. Analyseer de behaalde onderwijsresultaten
3. Vergelijk jouw resultaten met die van een vergelijkbare school en leer zo van anderen
4. Bepaal je eigen schoolnormen

Het fundamentele niveau 1F speelt hierbij geen rol. Wanneer een leerling het niveau 1F niet

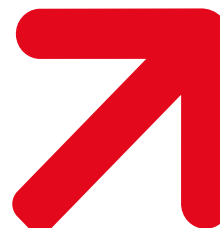
behaalt, betekent dat namelijk dat hij of zij laag gecijferd of laaggeletterd de school verlaat. Voor iedere school zou het dan ook de ambitie moeten zijn om álle leerlingen het fundamentele niveau te laten behalen.

Regie op onderwijskwaliteit

Dit stappenplan past bij het [model Regie op Onderwijskwaliteit](#) ↗ dat de PO-Raad met haar leden ontwikkelde om schoolbesturen te ondersteunen bij het verbeteren van en sturen op onderwijskwaliteit. Een van de vier pijlers in dit model is het definiëren van onderwijskwaliteit. Dit stappenplan kan worden gebruikt als een manier om hieraan handen en voeten te geven.

De handreiking spitst zich toe op het stellen van normen voor meetbare leerresultaten op de kernvakken. Deze vormen immers de basis voor de brede ontwikkeling van kinderen. Uiteraard is het evengoed van belang om ook normen te formuleren op andere ontwikkelingsgebieden,

ook wanneer deze minder meetbaar zijn. Dat kun je doen op een manier die aansluit bij je eigen kwaliteitszorgcyclus. Stel de normen vast voor een langere periode, bijvoorbeeld vier jaar.

STAP

1

Ga na wat de schoolweging van jouw school is

De zogenoemde [schoolweging](#) kan helpen om goed zicht te krijgen op je leerlingpopulatie. Deze maat geeft in feite aan hoe complex die populatie is. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent deze schoolweging voor elke schoolvestiging en onderwijslocatie. Dat doet ze aan de hand van vijf factoren: het opleidingsniveau van zowel de moeder als de vader, de herkomst van ouders, of ouders in

de schuldsanering zitten, de verblijfsduur van de moeder in Nederland, en het gemiddelde opleidingsniveau van moeders van leerlingen op school.

Hoe hoger de schoolweging is, des te complexer de populatie leerlingen. Demografische ontwikkelingen in de wijk en in- en uitstroom van leerlingen bepalen of de schoolweging

door de jaren heen nagenoeg constant is of juist fluctueert.

Je vindt jouw gemiddelde schoolweging vanaf eind september 2019 in [dit overzicht](#) van de inspectie.

(Tot die tijd vind je de schoolweging van afzonderlijke jaren in [dit CBS-overzicht](#) door te zoeken op het BRIN-nummer van je school).

Vul hier in wat dit voor jouw school betekent

De schoolweging van mijn school is...

De schoolweging is de komende drie jaar naar verwachting wel/niet constant.

Wel

Niet

Dit komt door...

Analyseer de behaalde onderwijsresultaten

STAP 2

Beoordeel nu de resultaten die jouw school behaalt. Voor een goed zicht hierop is het aan te bevelen om naar de behaalde referentieniveaus te kijken in de afgelopen drie jaren. Deze percentages kun je vinden in je leerlingvolgsysteem of in de rapportages van je eindtoets. Ook de Inspectie van het Onderwijs bekijkt deze resultaten.

Vervolgens bepaal je of deze percentages representatief zijn voor de resultaten in de

toekomst. Zijn er bijvoorbeeld veranderingen in de didactische aanpak van de school, zijn er verbetertrajecten ingezet voor taal of rekenen of voorzie je wijzigingen in de leerlingpopulatie? Dan kan dat effect hebben op toekomstige behaalde referentieniveaus.

Vergelijk daarna de behaalde percentages referentieniveaus van de afgelopen drie jaar met de uitstroom van leerlingen naar TL/Havo of hoger in de afgelopen drie jaar. Daarmee kun

je inschatten hoeveel leerlingen bij de uitstroom naar het voortgezet onderwijs het 2F-niveau zouden moeten kunnen behalen.

Tot slot noteer je of je de afgelopen drie jaar de [ondergrens / signaleringswaarde](#) voor de eindtoets hebt behaald of niet.

Vul hier in wat dit voor jouw school betekent

	lezen			taalverzorging			rekenen		
	2F	1F	< 1F	2F	1F	< 1F	2F/1S	1F	< 1F
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Gemiddeld	%	%	%	%	%	%	%	%	%

De gemiddelde percentages van de afgelopen drie jaar zijn wel/niet representatief voor de toekomst.

Wel Niet

Dat komt doordat...

Het percentage 2F voor lezen is wel/niet vergelijkbaar met het percentage leerlingen dat doorstroomt naar TL/Havo of hoger.

Wel Niet

Indien de percentages niet overeenkomen, licht dit toe...

Het percentage 2F voor taalverzorging is wel/niet vergelijkbaar met het percentage leerlingen dat doorstroomt naar TL/Havo of hoger.

Wel Niet

Indien de percentages niet overeenkomen, licht dit toe...

Het percentage 1S voor rekenen is wel/niet vergelijkbaar met het percentage leerlingen dat doorstroomt naar TL/Havo of hoger.

Wel Niet

Indien de percentages niet overeenkomen, licht dit toe...

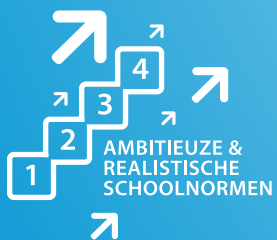
De ondergrens voor de eindtoets is de afgelopen jaren wel/niet behaald.

Wel Niet

Geef hier een toelichting...

STAPPEN 3-4

3

Vergelijk jouw resultaten met die van een vergelijkbare school

Om te kunnen inschatten of de behaalde onderwijsresultaten relatief hoog zijn, gemiddeld of juist niet, kun je de resultaten - indien mogelijk - vergelijken met die van scholen met een vergelijkbare populatie. Zoek hiervoor minstens één school op met een vergelijkbare schoolweging en bekijk de leerresultaten van die school. Binnen Vensters PO kun je hiervoor in de nabije toekomst gebruikmaken van de rapportage 'Resultaten eindtoets' in de module 'ManagementVenster'.

Vul hier in wat dit voor jouw school betekent

Als ik de percentages behaalde referentieniveaus vergelijk met scholen met een vergelijkbare schoolweging valt mij op dat ...

Dit betekent voor mijn school...

4

Bepaal je eigen schoolnormen

Nu je de resultaten van je school hebt geanalyseerd, kun je je eigen schoolnormen bepalen. Welke percentages referentieniveaus passen bij jouw school en populatie?

Op basis van de bovenstaande analyse en de volgende argumentatie ...

zijn de schoolnormen voor de komende vier jaar als volgt ...

<input type="text"/> %	<input type="text"/> %	<input type="text"/> %
van de leerlingen haalt het 2F niveau voor lezen.	van de leerlingen haalt het 2F niveau voor taalverzorging.	van de leerlingen haalt het 1S niveau voor rekenen.

Deze norm hanteren we tot schooljaar (vul kader in) en gebruiken we om jaarlijks te reflecteren op de behaalde resultaten.